

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1245, Budapest 5. Pf. 1036

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/16/2014.

Iktatószám: Vj/16-37/2014.

Nyilvános változat

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. B. F. ügyvéd által képviselt **HYD Rákkutató és Gyógyszerfejlesztő Kft.** (1124 Budapest, Fürj u. 2.) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat és jogsértő reklámozás tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t.

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a HYD Rákkutató és Gyógyszerfejlesztő Kft. 2012-ban és 2013-ban egyes kereskedelmi kommunikációiban, illetőleg a www.hyd.hu és a www.preventa.hu oldalakon 2014 októberében megjelenített kommunikációjában jogsértően tulajdonított a Preventa termékeknek betegségmegelőző, illetőleg gyógyító hatást.

Az eljáró versenytanács a jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül eltiltja a HYD Rákkutató és Gyógyszerfejlesztő Kft.-t a fenti magatartás folytatásától, és arra kötelezi, hogy a határozat kézhezvételét követő 60 napon belül igazolja kereskedelmi gyakorlatának megváltoztatását az eljáró versenytanács felé.

Az eljáró versenytanács továbbá arra kötelezi a HYD Rákkutató és Gyógyszerfejlesztő Kft.-t 30.000.000,-Ft (azaz harmincmillió forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett fizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság, az eljárási díj, illetve a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

INDOKOLÁS

I.

A vizsgálat tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) annak vizsgálatára indított eljárást 2014. február 13-án a HYD Rákkutató és Gyógyszerfejlesztő Kft.-vel (a továbbiakban: eljárás alá vont) szemben, hogy az eljárás alá vont a 2012. január 1-jét követő időszakban megsértette-e az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. §-a (3) bekezdésében előírt tilalmat [figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre], amikor a Preventa - ezen belül a Preventa 125, a Preventa 105, a Preventa 85 - elnevezésű étrend-kiegészítők népszerűsítése során a termék gyógyhatására utaló, ilyen benyomás keltésére alkalmas állításokat használt.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás

2. A HYD Rákkutató és Gyógyszerfejlesztő Kft.-t (a továbbiakban: HYD Kft.) 1992-ben dr. Somlyai Gábor és 10 magyar magánszemély alapította, hogy egy új, szabadalmaztatott eljárás, a Deutérium Depláció (deutérium-megvonás) alapján gyógyszert és fogyasztói termékeket fejlesszen, elsődlegesen a daganatos betegségek gyógyítására és megelőzésére. A kutatást és fejlesztést, beleértve a deutérium-megvonáson alapuló gyógyszer-engedélyeztetést és termékfejlesztést kizárólagos joggal a vállalkozás irányítja, szervezi és finanszírozza. Az eljárás nemzetközi szabadalmakkal védett.

3. Az eljárás alá vont főtevékenysége a biotechnológiai kutatás és fejlesztés.

4. Az eljárás alá vont 2013. évi nettó árbevétele 648.870.000 Ft volt.

5. A Versenytanács a Vj/48/2008. számú eljárásban hozott határozatában megállapította, hogy az eljárás alá vontnak a Preventa csökkentett deutérium tartalmú ivóvíz terméksaládra vonatkozóan a szórólapokon, a honlapokon 2002. évtől kezdődően, és a sajtóban 2005. decemberétől 2008. augusztus 31. napjáig közzétett, a termékek gyógyhatására, a rák legyőzésére, a készítmény mellékhatásokról való mentességére vonatkozó közlései és a gyógyszerként való törzskönyvezéssel kapcsolatos tájékoztatásai alkalmasak a fogyasztók megtévesztésére.

6. A Vj/68/2009. számú eljárásban a Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont Preventa termékeinek népszerűsítése során 2008. szeptember 1. és 2009. május 25. között a nyomtatott sajtóban, televíziós műsorokban, továbbá internetes honlapokon, beltéri hirdetésekben, szórólapokon és a termék csomagolásán az Éltv. – annak 10. §-ának (4) bekezdése alapján irányadó - 10. §-ának (3) bekezdésébe ütköző tájékoztatást adott, és magatartása egyidejűleg fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül. A határozatban a Versenytanács egyebek között rögzítette, az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése kifejezetten kizárja, hogy élelmiszernek betegség megelőzésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonítsanak, s így

azáltal, hogy az eljárás alá vont részben kifejezetten a Preventa termékekre vonatkozó, részben a fogyasztók által a Preventa csökkentett deutérium-tartalmú vízre vonatkozóan értelmezett olyan állításokat tett közzé, amelyek szerint az a rákos megbetegedéseket megelőzi, megsértette az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdését.

III.

Az érintett termékek

7. A deutérium (azaz nehézhidrogén) a hidrogén egyik stabil izotópja, melynek természetes előfordulása 1 atom 6500 hidrogénatomonként. A hidrogén atommagja (deuteron) egy protont és egy neutronot tartalmaz, míg a normál hidrogén csupán egy protont. Természetes formájában deutérium gázként fordul elő, amikor pedig normál hidrogénatomhoz kapcsolódik, akkor a gázt hidrogén deuteridnek hívják.

8. Az eljárás alá vont a deutériumdepláció (deutériummegvonás) elvén működő termékek fejlesztésére alakult. Az eljárás alá vont vállalkozás kapcsolt vállalkozása, az X-BYO Kft. 1995-ben jelent meg az első csökkentett deutérium tartalmú termékkel, a Vitaqua csökkentett deutérium tartalmú ivóvízzel. Az eljárás alá vont 2000-től forgalmazza a Preventa termékcsalád termékeit, amelyeket az eljárás alá vont megbízásából a Drinkwater Trade Kft. gyárt.

9. A Preventa vizek mellett a hazai kereskedelmi forgalomban más csökkentett deutérium tartalmú vizek is elérhetők (105 Deuterium Aqua Balance, OncoShop 105 tisztított víz, Qlarivia, Deuterium Alpokvital, Peridot).

10. A Preventa ivóvizek nem minősülnek sem természetes ásványvíznek, sem különleges táplálkozási célú élelmiszernek. A Preventa ivóvizek általános fogyasztásra szánt termékek. A Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet Országos Gyógyszerészeti Intézet Főigazgatósága (a továbbiakban: GYEMSZI-OGYI) tájékoztatása szerint (Vj/16-014/2014.) az eljárás alá vont többször kezdeményezte csökkentett deutérium tartalmú készítmény forgalomba hozatalának engedélyezését:

- 1992. március 13-án az eljárás alá vont kérelmet nyújtott be, 1995 júliusában a GYEMSZI-OGYI engedélyezte a csökkentett deutérium tartalmú víz alapú daganatellenes készítmény (DDW 25-85) nevű készítménnyel folytatott klinikai vizsgálatokat colon és prostata carcinomában szenvedő betegeken,
- 1999. április 29-én az eljárás alá vont ideiglenes törzskönyvi bejegyzés iránt nyújtott be kérelmet a DDW 25-85 nevű készítményre vonatkozóan, melyet a GYEMSZI-OGYI 1999. június 6-i határozatával elutasított, mivel ugyan a készítmény hatásosságát igazoló klinikai vizsgálatok folytak, azok a határozat meghozataláig nem vezettek egyértelmű eredményre, a készítménnyel kapcsolatban nem merült fel különös méltánylást igénylő betegellátási érdek, és nem voltak elegendőek a készítmény minőségére és relatív ártalmatlanságára vonatkozó eredmények az engedélyezés céljára,
- 1999-ben az eljárás alá vont ismételten forgalomba hozatali engedély kiadása iránti kérelmet nyújtott be az ekkor már Depletin néven futó készítményre vonatkozóan, melyet a GYEMSZI-OGYI 2000. január 3-i határozatával ismételten elutasított, mint kellően nem megalapozottat. A határozattal szembeni jogorvoslatot az Egészségügyi Minisztérium 2000. augusztus 8-án elutasította, a GYEMSZI-OGYI döntését helyben hagyta,

- 2001. február 12-én az eljárás alá vont ismételt kérelmet nyújtott be a készítmény forgalomba hozatalának engedélyezése iránt, megküldve a prosztatatumoron folytatott II. fázisú klinikai vizsgálat köztes eredményeinek értékelését is. A kérelmet a GYEMSZI-OGYI 2001. szeptember 26-án – mind saját, mind felkért szakértők véleménye alapján mint szakmailag nem megalapozottat – elutasította, egyben pedig a készítménnyel folytatott klinikai vizsgálatokat – az Egészségügyi Tudományos Tanács véleményével összhangban – felfüggesztette. Az elutasító határozat megállapította, hogy az új ideiglenes forgalomba hozatal engedélyezése iránti kérelem a korábbihoz képest alig tartalmazott érdemi eltérést, és a – számos beteg és külső szakértők részvételével folytatott – klinikai vizsgálatokkal kapcsolatban kiadott 1997-es közbenső értékelés sem bizonyította a készítmény hatásosságát. Ezen túlmenően a GYEMSZI-OGYI megállapította, hogy nemcsak a készítmény hatásossága volt megkérdőjelezhető, de a kérelemnek komoly hiányosságai voltak, a protokolltól pedig több alkalommal eltértek. A határozatot felülvizsgáló bíróság a határozatot 2004-ben hatályon kívül helyezte és új eljárásra utasította a GYEMSZI-OGYI-t, amely az új eljárás során ismételt elvégezte a régi és újonnan benyújtott anyagok értékelését, melynek eredményeképpen 2005. június 24-én az ideiglenes forgalomba hozatali engedély iránti kérelmet elutasította, fenntartva korábbi indokait a készítmény hatásosságának nem bizonyított voltára tekintettel,
- 2013-tól az eljárás alá vont többször megkereste a GYEMSZI-OGYI-t hasonló készítmény törzskönyvezésével kapcsolatban, azonban forgalomba hozatali engedély iránti kérelmet nem nyújtott be,
- 2013 júniusában az eljárás alá vont „Csökkentett deutérium-tartalmú víz (DDW) gyógyszerként történő engedélyezésének koncepció terve” tárgyban levélben kereste meg a GYEMSZI-OGYI-t, amely tájékoztatást adott a koncepció tervével kapcsolatos véleményéről (Vj/16-004/2014. számú irat 13. számú melléklete). A GYEMSZI-OGYI 2014. július 25-i nyilatkozata (Vj/16-014/2014.) szerint az eljárás alá vont nem kérte a Preventa elnevezésű ivóvíz gyógyszerként történő törzskönyvezését.

11. A Preventa termékcsalád az alábbi, eltérő deutérium koncentrációval bíró termékekből áll:

- Preventa-125 csökkentett deutérium-tartalmú ivóvíz. D-tartalom: 125 ppm (265 mg/l HDO. 1,5 literes kiszerelésben vásárolható meg,
- Preventa-105 csökkentett deutérium-tartalmú ivóvíz. D-tartalom: 105 ppm (220 mg/l HDO. 2 literes kiszerelésben vásárolható meg,
- Preventa-85 csökkentett deutérium-tartalmú ivóvíz. D-tartalom: 85 ppm (178 mg/l HDO. 2 literes kiszerelésben vásárolható meg.

12. Az eljárás alá vont a termékeket két értékesítési csatornán keresztül forgalmazza, kiskereskedelmi üzletekben és az interneten.

13. A termékek fogyasztói ára a vizsgált időszakban az alábbiak szerint alakult:

Termék neve	Bruttó fogyasztói ár (Ft)	
	2012. január 1. és 2013. június 9. között	2013. június 10-től
Preventa 105 (2 liter)	2.500 Ft (1250 Ft/l)	2.850 Ft (1425 Ft/l)
Preventa 85 (2 liter)	3.250 Ft (1625 Ft/l)	3.550 Ft (1775 Ft/l)
Preventa 125 (1,5 liter)	1.075 Ft (716,66 Ft/l)	1.300 Ft (866 Ft/l)

14. A Preventa termékek értékesítéséből származó árbevételre vonatkozó adatokat a Vj/16-004/2014. számú irat 4. számú melléklete tartalmazza. Ennek alapján az érintett termék értékesítéséből származó nettó árbevétel 2012-2013-ban [...] Ft volt.

IV.

A vizsgált magatartás

15. A vizsgálattal érintett időszakban többféle kereskedelmi kommunikáció (nyomtatott sajtóban megjelent, interneten közzétett, vásárláshelyi, televízióban alkalmazott kereskedelmi kommunikációk) révén kerültek népszerűsítésre a Preventa termékek.

16. A kereskedelmi kommunikációk eltéréseket mutatnak abban, hogy az alábbi tartalmi elemeket tartalmazzák-e vagy sem:

- a deutériummegvonás daganatellenes hatásai,
- az eljárás alá vont megnevezése,
- az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése,
- az eljárás alá vont elérhetőségének feltüntetése
- kedvező fogyasztói tapasztalatok ismertetése,
- tájékoztatások a Preventa termékekről, a termékek megjelenítése.

17. Az egyes kereskedelmi kommunikációk az alábbi tartalommal bírtak [a kereskedelmi kommunikációkat részletesen a vizsgálati jelentés (Vj/16-027/2014.) 4. számú melléklete ismerteti]:

Nyomtatott sajtóban megjelent kereskedelmi kommunikációk ¹	
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése: „A természetben megtalálható deutérium élettani szerepét dr. Somlyai Gábor biológus kezdte el vizsgálni az 1990-es évek elején.”	Gyógyhír magazin: 2012. április, december
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, az eljárás alá vont elérhetőségének feltüntetése: „A természetben megtalálható deutérium élettani szerepét dr. Somlyai Gábor biológus kezdte el vizsgálni az 1990-es évek elején.” + Preventa hirdetés a cikk után!	Patika Tükör, 2012. február
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, az eljárás alá vont elérhetőségének feltüntetése	Megyünk Magazin: 2012. február
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése	Gyógyhír magazin: 2013. február, június, október Patika Tükör: 2013. február, április
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése, illetve az eljárás alá	Gyógyhír magazin, 2012. február, 2013. április, augusztus, december, december 7.

¹ A táblázat a vizsgálati jelentés 4. számú melléklete alapján készült.

vont elérhetőségeinek feltüntetése	Patika Magazin, 2012. január Patika Tükör: 2013. augusztus, október, december Kismama: 2013. október 10. Meglepetés: 2013. október, november Nők Lapja Psziché: 2013. október 29., december 11. Nők Lapja Egészség: 2013. november 6. Marie Claire: 2013. december
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése	Gyógyhír magazin: 2012. október Patika Magazin: 2012. március, május, július, szeptember, november Patika Tükör: 2012. április, június, október, december
tájékoztatás arról, hogy a Preventa termékcsalád kapható a magyar piacon, általa lecsökkenthető a szervezet deutériumtartalma, az eljárás alá vont megnevezése, illetve az eljárás alá vont elérhetőségeinek feltüntetése	Gyógyhír magazin: 2012. január, március, május, július, szeptember, november Marie Claire: 2012 október Patika Magazin: 2012. február, április, június, augusztus, október, december Patika Tükör: 2012. január, március, május, július, szeptember, november
tájékoztatás arról, hogy a Preventa csökkentett deutérium tartalmú ivóvíz, az eljárás alá vont nemzetközi szabadalmi alapján, a víz hozzájárul a normál fizikai és szellemi működés fenntartásához	AS Egészség magazin: 2013. október Vital Magazin: 2013. október ² Gyógyhír magazin: 2013. november Patika Tükör: 2013. november Nők Lapja Egészség: 2013. december 3. Marie Claire: 2013. december Pirula Trend: 2013. december
tájékoztatás arról, hogy a Preventa csökkentett deutérium tartalmú ivóvíz, fogyasztása során csökken a szervezet deutériumtartalma	Magyar Homeopata Magazin: 2013. szeptember
tájékoztatás arról, hogy a Preventa csökkentett deutérium tartalmú készítmények több mint 10 éve vannak a magyar piacon, az elérhetőségek	Gyógyhír magazin: 2013. január, május, március, szeptember, július Blikk Nők: 2013. március Patika Tükör: 2013. március, május, július, szeptember Budai Ki Mit Tud: 2013. november Paramedica: 2013. december
tájékoztatás arról, hogy a Preventa csökkentett deutérium tartalmú ivóvíz, a napi teljes folyadékbevitelt a csökkentett deutériumtartalmú ivóvízzel lehet és javasolt biztosítani	Pirula Trend: 2013. február, május, szeptember
Interneten közzétett kereskedelmi kommunikációk	
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése	www.hyd.hu (2014. október 10-i tartalom szerint) www.femina.hu (A deutériummegvonás alkalmazásának lehetőségei emlőrák esetén), 2012
az eljárás alá vont megnevezése, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, kedvező	www.preventa.hu (2014. október 10-i tartalom szerint)

² A HYD Kft. nem szolgáltatott adatot a Vital Magazinban közzétett hirdetés költségéről.

fogyasztói tapasztalatok ismertetése	
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, elérhetőségek megadása	www.femina.hu : 2013. november www.origo.hu : 2013. november 11-18.
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése, internetes oldala címének megadása	www.hazipatika.com : 2013. október 14-20., november 4-10. www.femina.hu : 2013. december
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése	www.origo.hu : 2013. december 9-15.
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése	www.origo.hu : 2013. október 14-22.
Vásárláshelyi kereskedelmi kommunikációk	
tájékoztatás arról, hogy csökkentett deutériumtartalmú készítmény kapható, az eljárás alá vont megnevezése, illetve az eljárás alá vont elérhetőségeinek feltüntetése	orvosi rendelőkben alkalmazott plakát: 2012. február, július, augusztus, 2013. január-március, június-szeptember orvosi rendelőkben alkalmazott szórólap: 2012, 2013
Televízióban alkalmazott kereskedelmi kommunikációk³	
tájékoztatás arról, hogy a Preventa csökkentett deutérium tartalmú készítmények több mint 10 éve vannak a magyar piacon, az internetes honlap címének megadásával	egyes televíziós műsorokhoz kapcsolódóan több televíziós csatornán alkalmazott spot: 2012. január, november 12. – december 9., 2013. március-június, szeptember-december
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai	Mokka (TV2): 2013. július 15. ⁴
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, kedvező fogyasztói tapasztalatok ismertetése	Mokka (TV2): 2013. június 11. ⁵ Aktív (TV2): 2012. július, 2013. május 22. Aktív Extra (TV2): 2012. július Egészségkalauz (RTL Klub): víz 11 jelölésű kereskedelmi kommunikáció (2013. ápr. 28.)
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, kedvező fogyasztói tapasztalatok ismertetése	Aktív (TV2): 2012. február Aktív Extra (TV2): 2012. február, március
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése	Mokka (TV2): 2012. január 16., március 22., augusztus 22., október 2., november 7., 2013. március 6. Aktív Extra (TV2): 2013. április 6.
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont megnevezése, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, a Preventa	Aktív (TV2): 130403jelölésű kereskedelmi kommunikáció (2013)

³ Az itt fel nem tüntetett információkról (megjelenés helye, száma, időpontja, hossza, egyéb jellemzői, költségei) a vizsgálati jelentés 3.2. pontjában található táblázatban feltüntetésre került.

⁴ B. K. szerepel a műsorban, aki megjelenik a 2012. cd Egészségmánia albumának „Final 22” elnevezésű videójában: ő fogadja a beteget Somlyai Gábor Rákkutató Központjában! Az eljárás alá vont volt alkalmazottja.

⁵ B. K. és W. K. szerepel a műsorban. W.K. promótálja a Preventa termékeket más helyeken, pl. <http://www.talpigno.hu/vizben-az-egeszseg/>

termék palackjának megjelenítése	
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése	Mokka (TV2): 2013. május 22. Aktív (TV2): 2013. július 18.
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, kedvező fogyasztói tapasztalatok ismertetése	Aktív (TV2): 2012. március, június, Aktív Extra (TV2): 2012. január, április, június, 2013. március 9. Babavilág (TV2): 2012. március ⁶ Egészségmánia (TV2): 2012. jun.9., 07 Final, 2012.nov.25. 20 Final jelölésű kereskedelmi kommunikáció ⁷ Gyógyhír (HírTV): 2013. április
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, kedvező fogyasztói tapasztalatok ismertetése, a Preventa termék palackjának megjelenítése	Aktív (TV2): 2013. március 11.
a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése	Babavilág (TV2): 2012. január, Babavilág 2012. március 2., március 15. Mokka (TV2): 2012. február 6.
tájékoztatás arról, hogy a műsor támogatója az eljárás alá vont, a Preventa palack megjelenítése, utalás a termékre, a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, kedvező fogyasztói tapasztalatok ismertetése	Egészségmánia (TV2): Final 03: 2012.05.13. Final 06: 2012.06.06. Final 08: 2012.06.21. Final 09: 2012.07.01. Final 10: 2012.07.08. Final 11: 2012.09.23. Final 12: 2012.09.30. jelölésű kereskedelmi kommunikációk
tájékoztatás arról, hogy a műsor támogatója a Preventa csökkentett deutériumtartalmú ivóvíz volt, a deutériummegvonás daganatellenes hatásai, az eljárás alá vont munkatársa nevének megjelenítése, kedvező fogyasztói tapasztalatok ismertetése	Egészségkalauz (RTL Klub): ek104 jelölésű kereskedelmi kommunikáció (2013)

18. A deutériummegvonás daganatellenes hatásai körében a fogyasztók arról kaptak tájékoztatást, hogy a deutériummegvonás hatására daganatok teljesen visszafejlődnek, általa elkerülhető a visszaesés, a betegség előrehaladása lassítható, visszafordítható, illetve a daganatos betegségek megelőzhetők.

19. A kereskedelmi kommunikációk megjelentetésével, illetve ennek költségeivel kapcsolatos adatokat a Vj/16-004/2013. számú irat 2. és 3. számú melléklete, illetve CD melléklete, a Vj/16-020/2014. és a Vj/16-022/2014. számú irattal a versenyfelügyeleti eljárás irataihoz csatolt P/1515-003/2013. számú irat melléklete tartalmazza.

20. A Vj/16-030/2014. számú adatkérésre az eljárás alá vont pontosította a megjelenési adatokat a Vj/16-033/2014. számú irattal.

⁶ A. O. szerepel a műsorban.

⁷ Ezeket a műsorokat a HYD Kft. támogatta.

V. Az eljárás alá vont előadása

21. Az eljárás alá vont előadta, kommunikációs anyagainak a jelentős része nem reklám, hanem az eljárás alá vont tudományos eredményeiről, a deutériumcsökkentés módszeréről és annak hatásairól, eredményeiről való tájékoztatások. A deutériummegvonáson alapuló daganatellenes kutatással, gyógyszerfejlesztéssel és gyógyszerengedélyeztetés lefolytatásával kapcsolatos tevékenysége során az eljárás alá vont, illetve kutatói eredményeiket tudományos közlemények, konferenciák útján hozzák nyilvánosságra. Ezek a kommunikációk a tudományos világban szükségszerűek és nélkülözhetetlenek, a tudományos társadalom ugyanis ezeknek a közléseknek a birtokában tudja megismerni a kutatások eredményeit és ezáltal válik lehetővé, hogy a kutatások eredményeit bírálják, megvitassák. Ezek az eredmények, amennyiben nem cáfolhatók, illetve alátámasztják a deutériummegvonás előnyeit egyes daganatos betegségek esetén, a tudományos élet részévé válnak. Ezek az eredmények nyilvánosan, így szakfolyóiratokban vagy akár az interneten keresztül elérhetők.

22. Ismertette, mivel a daganatos betegségek elleni küzdelem a társadalom fokozott figyelmét élvezi, a média oldaláról folyamatos igény van a deutériummegvonással kapcsolatos kutatások eredményeinek közérthető publikálására, hiszen ez az eljárás alkalmas lehet egyes megbetegedések szupportív kezelésére, az életminőség javítására. Az eljárás alá vont esetenként a kutatásainak eredményeiről televíziós műsorokban vagy sajtóban ad tájékoztatást, amely tájékoztatások szigorúan a deutériummegvonásra, mint eljárásra korlátozódnak. Ezekben a tájékoztatásokban sem az eljárás tárgyát képező Preventa vizek nem kerültek megemlítésre, sem a csökkentett deutériumtartalmú vizekre nincs hivatkozás. Ezek a megjelenések kizárólag a deutériumdepletios eljárásról szólnak.

23. Hangsúlyozta, sem a tudományos közlések, sem a televíziós vagy más média megjelenések nem jelentik a Preventa vizek reklámozását, hiszen azzal semmiféle közvetlen kapcsolat nincs. A deutériummegvonás és a csökkentett deutériumtartalmú vizek közötti közvetett kapcsolat a kutatásokat végző cég és a kutató személyén keresztül internetes kutatással ugyan megteremthető, azonban nyilvánvaló, hogy ezek a közlések a reklám fogalmának nem feleltethetők meg, hiszen a termékkel való távoli és közvetett kapcsolat miatt az áru értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdításáról nem lehet beszélni. Mivel ez utóbbiak, mint célok a reklám fogalmi elemei, ezek hiányában reklámról nem lehet beszélni. Egyúttal utal arra is, hogy az eljárás alá vont kutatását és tudományos publikációit hivatkozási alapként lényegében minden más hasonló ivóvíz forgalmazója, előállítója felhasználja.

24. Álláspontja szerint a deutériumcsökkentés mint módszer és a vele kapcsolatos eredmények bemutatása a kutatás szabadságának részét képezik. A kutatómunka eredményeinek kommunikálása nélkül ugyanis tudományos tevékenységről nem lehet beszélni, a tudományos kutatásnak minősülő munka nélkül a csökkentett deutériumtartalmú készítmény gyógyszerre nyilvánítását sem lehet elvégezni. Minden olyan elvárás, amely arra irányul, hogy az eljárás alá vont tudományos kutatásainak eredményeit ne publikálja, lényegében a kutatói szabadságot korlátozza és veszélyezteti.

25. A Preventa ivóvíz termékek forgalmazása során - mint bármely más vállalkozás - különböző marketingkommunikációs eszközöket vesz igénybe. Ezek a reklámeszközök a tudományos

közlésektől élesen elkülöníthetők, hiszen ezekben az esetekben már nem a deutériumcsökkentést mint módszert és eredményeit mutatja be, hanem kifejezetten a csökkentett deutériumtartalmú ivóvizet reklámozza.

26. Figyelemmel a GVH eljárás alá vonttal szemben korábban hozott más határozataira, azon heti lapokban vagy folyóiratokban, ahol a termék hirdetését megjelenteti, a deutériummegvonás eljárással kapcsolatos cikkeket, közléseket szándékosan nem jelentet meg, ilyen szerkesztésekhez nem járul hozzá, annak érdekében, hogy a módszer és a termék közötti közvetett összefüggés se jelenhessen meg.

27. Előadta, hogy a Preventa ivóvíz termékek egyetlen kommunikációja során sem történt olyan reklámelhelyezés, amely az áru egészségre gyakorolt hatására, betegségek gyógyítására, szervezet működési zavarainak vagy rendellenességeinek gyógyítására alkalmas lenne vagy bármilyen különleges jellemzővel rendelkezne (a termék összetevőinek jogszabály által előírt feltüntetésén túlmenően). A Preventa vizek reklámja nem tartalmaz egészségre vonatkozó vagy betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állításokat sem, a terméket, mint nagy tisztaságú ivóvizet jeleníti meg. A Preventa termékek kommunikációja során semmiféle a termékkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítás nem hangzik el. A kommunikáció nem sugallja, hogy az étel-miszer fogyasztásának mellőzése hatással lehet az egészségre, továbbá nem hivatkozik egyes orvosok vagy egyéb egészségügyi szakemberek vagy nemzeti szinten elfogadott orvosi, táplálkozástudományi és dietetikus szakemberek egyesületeire vagy ezek ajánlására sem.

28. Felhívta a figyelmet arra, hogy honlapján, a Termékek menüpont alatt, az Élelmiszer termékcsalád szövegben a következő fogyasztói figyelemfelhívás szerepel: „A csökkentett deutériumtartalmú étel-miszer-készítményeket az illetékes hatóságok még nem ismerték el gyógyszerként, így ezeknek a hatályos jogszabályok szerint gyógyhatás nem tulajdonítható!” Az eljárás alá vont álláspontja szerint ez a fogyasztói figyelemfelhívás is alátámasztja, hogy a Preventa termékeket nem meghatározott (daganatos betegségekben szenvedő) fogyasztói kör számára ajánlja, illetve a termékeknek egészségmegőrző vagy betegséget megelőző hatást nem tulajdonít.

29. Kétségtelen, hogy a fogyasztók egy csoportja szakfolyóiratok és internetes tudományos közlemények tanulmányozásával a deutériumcsökkentés mint módszer és a csökkentett deutériumtartalmú ivóvíz között az eljárás alá vont és a kutatók személyén keresztül meg tudja teremteni a kapcsolatot, azonban ezek a fogyasztók átlagosnak nem minősíthetők. A fogyasztók ezen csoportjára az jellemző, hogy a daganatos betegségekkel kapcsolatos irodalmat széles körűen tanulmányozták, megismerhették a törzskönyvezett és a gyógyszernek nem minősülő eljárások széles körét (kezdve a tápszerektől, gombákon, teákon, különböző kivonatokon keresztül) is, és ez utóbbiak közül tudatosan választanak kiegészítő termékeket, szolgáltatásokat. Mivel ezekben az esetekben tudatos fogyasztói döntésekről van szó, amelyekre előzetes tájékozódás után került sor, megtévesztésről, így tisztességtelen magatartásról nem lehet beszélni, már csak azért sem, mert a termékkel kapcsolatosan egészségre vonatkozó vagy betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítások nem hangzanak el.

30. Álláspontja szerint a deutériumcsökkentés eredményei tudományosan igazoltak. Egy módszer tudományos alátámasztottsága nem függvénye annak, hogy azon alapuló termék törzskönyvezve legyen, hiszen a gyógyszer, mint termék a módszernek csupán származéka, amelynek számos egyéb feltételt is teljesíteni kell (pl. emberi fogyasztás esetén kellő tisztasággal előállítható). Egy módszer tudományos bizonyítékokon alapuló volta és tudományos

alátámasztottsága a nemzetközi tudományos közélet elfogadásától függ, nem pedig attól, hogy egy hazai hatóság az engedélyezés egyik stádiumában egy termék gyógyszerként való törzskönyvezését elvégezhetőnek ítéli-e vagy sem. A deutériumcsökkentés, mint eljárás tudományosan igazolt hatását is bizonyítja, hogy a társaság 2 ppm deutérium tartalmú Vetera-DDW-25 megnevezéssel állatgyógyászati készítményt törzskönyveztetett daganatellenes indikációval.

31. Ismertette, hogy a www.preventa.hu honlapon megjelölt telefonszámon elérhető munkatársai a tudomány mai állásának megfelelően, azzal összhangban adnak tájékoztatást az érdeklődőknek a kutatásokkal, a deutériumdeplációs eljárással kapcsolatban. Az érdeklődőket az eljárás alá vont hangsúlyosan tájékoztatja, hogy a Preventa csökkentett deutérium tartalmú ivóvizek élelmiszerként vannak nyilvántartva, ennél fogva azoknak gyógyhatás nem tulajdonítható.

32. Az előzetes álláspontra tett észrevételeiben⁸ előadja, hogy a HYD Kft. a Preventa víz termékeit, a daganatellenes indikációval törzskönyvezett állatgyógyászati termékét (Vetera-DDW-25) és a csökkentett deutériumtartalmú kísérleti készítmény gyógyszer-engedélyeztetésének kérdéseit elkülönülten kezeli. A humán alkalmazásra szánt gyógyszerjelölt — engedélyezése esetén — Depletin márkanéven kerül törzskönyvezésre. A Preventa víz termékek — függetlenül a más termékek gyógyszerként való törzskönyvezésétől - a jövőben is élelmiszerként, ivóvízként kerülnek forgalmazásra, anélkül, hogy ezeknek bármilyen gyógyító vagy egészségmegelőző hatást tulajdonítanak.

33. Az eljárás alá vont előadta, ha a GVH nem osztja a jogsértés hiányával kapcsolatos álláspontját, kész kötelezettséget vállalni arra, hogy a termékek címkéjén és reklámjaiban – a GVH-val egyeztetett szövegezéssel és formában – a fogyasztók hangsúlyozott tájékoztatása érdekében kifejezetten feltünteti, hogy a Preventa termékek egészségre vonatkozó vagy betegségek kockázatát csökkentő hatása hatásági eljárás keretében nem igazolt.

34. A HYD Kft. kommunikációja kétirányú, amelyet egymástól markánsan elkülönít. A társaság egyrészt kommunikálja a deutériummegvonáson alapuló daganatellenes kutatással, gyógyszer fejlesztéssel és gyógyszer-engedélyeztetés lefolytatásával kapcsolatos tevékenységének eredményeit, eseményeit, ettől teljesen elkülönülten jelentet meg a Preventa termékcsaláddal kapcsolatos reklámokat. Ezek a reklámok a termékeknek semmiféle gyógyító vagy betegségmegelőző hatást nem tulajdonítanak. Ez utóbbi reklámozás a GVH Versenytanácsa által Vj/068-071/2009. számú határozatában foglalt elvárásokat maradéktalanul követi és azoknak megfelel. A hivatkozott határozat 7. pontja szerint „A Versenytanács nem a tudományos eredmények publikálásának a lehetőségétől kívánja megfosztani a HYD Kft.-t, csupán attól a módszertől, hogy a csökkentett deutérium-tartalmú vízzel elért eredményeket olyan további közléssel összekapcsolva jelentesse meg, amelyek révén azok reklámmá válva a PREVENTA termékcsalád megvásárlását segítsék. Abban az esetben, ha a tudományos közlések a deutérium csökkentés révén elérhető eredményekre korlátozódnának, és nem kerülne említésre a csökkentett deutérium-tartalmú víz, illetőleg a csökkentett deutériumtartalmú víz fogyasztása révén elért gyógyhatás, akkor elkerülhető lenne, hogy a fogyasztó a műsorban hallottakat a PREVENTA csökkentett deutérium-tartalmú vízhez kösse.” Kétségtelen, hogy a kutató személyén és a Preventa termékeken kötelezően feltüntetendő termékösszetevőkön keresztül a fogyasztó által kapcsolat teremthető a tudományosan igazolt gyógyító- és betegségmegelőző hatással rendelkező deutériumcsökkentés és a Preventa termékek között, ám ez a kapcsolat nem közvetlen és egyúttal távoli. A HYD Kft. a GVH megelőző határozatának megfelelően mellőzi a

---

⁸ Vj/16-33/2014.

„csökkentett deutérium-tartalmú víz” szóösszetétel használatát PR megjelenéseiben, hogy a direkt megfeleltetés ne legyen lehetséges. Ugyanakkor ez már amúgy sem egyértelműen a Preventára mutat, hiszen nagyszámú hasonló termék van a forgalomban.

35. Felhívta a figyelmet arra, hogy HYD Kft. honlapján a következő fogyasztói figyelemfelhívás szerepel: „A csökkentett deutérium-tartalmú élelmiszer-készítményeket az illetékes hatóságok még nem ismerték el gyógyszerként, így ezeknek a hatályos jogszabályok szerint gyógyhatás nem tulajdonítható”. Ez a fogyasztói figyelemfelhívás is alátámasztja, hogy a Preventa termékeket nem meghatározott (daganatos betegségekben szenvedő) fogyasztói kör számára ajánlja, illetve a termékeknek egészségmegőrző vagy betegséget megelőző hatást nem tulajdonít.

36. Álláspontja szerint a deutérium-megvonás daganattellenes hatása már húsz éve igazolt. Ezt a hatást számos független kutató, kísérlet visszaigazolta. Ezt a hatást a GYEMSZI-OGYI nem tudományosan, hanem humán vonatkozásban azért nem ismeri el, mert a HYD Kft. nem tudott a GMP (Good Manufacturing Practice⁹) előírásainak megfelelő klinikai vizsgálatot folytatni.

37. Az eljárás alá vont a 2014. december 4-én tartott tárgyaláson előadta még, hogy a vállalkozás fő célja a deutérium csökkentett hatóanyag gyógyszerkénti elismertetése (Depleton), illetve a fogyasztók folyamatos tájékoztatása arról, hogy léteznek alternatív módszerek a rákbetegségek kezelésére. Előadta továbbá, hogy a vállalkozás évek óta nem fizet osztalékot, mert az eredményt visszaforgatják a vállalkozásba. Kérte ennek enyhítő körülménykénti figyelembevételét.

VI. Jogszabályi háttér

Éltv.

38. Az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását. Az Éltv. 10. §-ának (4) bekezdése szerint a (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.

39. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

Fttv.

40. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat

---

⁹ A Good Manufacturing Practice, azaz a Jó gyártási gyakorlat alkalmazása a gyógyszeriparban és az élelmiszeriparban terjedt el leginkább. A termékbiztonság és az egyenletes termékminőség érdekében alkalmazható módszerek általános gyűjteménye.

tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.

41. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.

42. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközeinek jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján. Az Fttv. 11. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a) a kereskedelmi gyakorlat országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül valósul meg, b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg.

43. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.

44. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Tpv.

45. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, illetve az f) pont alapján megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

46. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre,

kiterjedtsége alapozhatja meg. Az (5) bekezdés szerint ha a bírságot a vállalkozáscsoport jogsértést megvalósító tagja önként nem fizeti meg, és a végrehajtás sem vezet eredményre, az eljáró versenytanács külön végzéssel a vállalkozáscsoportnak a határozatban nevesített tagjait egyetemlegesen kötelezi a bírság, illetve annak be nem hajtott része megfizetésére.

47. A Tptv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tptv eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni a meghatározott kivételekkel.

48. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tptv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.

VII. Jogi keretek

A GVH hatásköre és illetékessége

49. Az Éltv. vonatkozásában a GVH hatásköre az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdésén alapul, figyelemmel az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdésére, illetve 11. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontjára, tekintettel arra, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat részben országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltató (TV2, RTL Klub, Hír TV) keresztül, illetve országos terjesztésű időszakos lapok (Kismama, Meglepetés, Marie Claire, Gyógyhír magazin, Patika Tükör, Patika Magazin stb.) útján valósult meg.

50. A GVH illetékessége az ország egész területére kiterjed a Tptv. 46. §-a alapján.

A vizsgálat tárgya

51. A jelen eljárás tárgya annak elbírálása, hogy az eljárás alá vont 2012. január 1-jét követően megsértette-e az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdésében rögzített tilalmat a Preventa termékek népszerűsítése során.

52. Az Éltv. 10. §-ának (4) bekezdése szerint a (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra. A gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 3. §-ának d) pontja értelmében a gazdasági reklám olyan közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog (a továbbiakban mindezek együtt: áru) értékesítésének vagy más módon történő igénybevételenek előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul.

53. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy a IV. pontban ismertetett kereskedelmi kommunikációk a Grt. alapján reklámnak minősülnek, mivel a Preventa termékek értékesítésének előmozdítására, ismertségének növelésére irányultak. Az eljáró versenytanács kiemeli, nem szükséges, hogy a reklámban az értékesíteni kívánt termék elnevezése megjelenjen, mivel a reklám a közvetlen megnevezés mellőzésével is alkalmas lehet a termék értékesítésének előmozdítására, így különösen abban az esetben, ha az adott termék megnevezése nélkül az adott

termék összetevőjét, annak valamely elemét, a termék lényeges (pl. versenytársaitól való megkülönböztetést szolgáló) tulajdonságát ismerteti.

54. A versenyfelügyeleti eljárás szempontjából az a kulcskérdés, hogy a célzott fogyasztók – tekintettel speciális helyzetükre – hogyan értelmezhetők, észlelhetők az eljárás alá vont által közvetített üzenetet, miközben a versenyfelügyeleti eljárással érintett termék esetében az ágazati szabályok egyértelműen tiltják a betegségek kezelésére, megelőzésére és gyógyítására utaló, azt sugalló állításokat.

55. Az eljáró versenytanács aláhúzza, hogy kizárólag az eljárást megindító végzésben meghatározott körben értékelte a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot.

A kereskedelmi gyakorlattal megcélzott, illetve elért fogyasztók

56. Az érintett termékek alaposabb egészségügyi ismeretekkel nem rendelkező fogyasztói két, egymástól eltérő csoportra bonthatók:

- az első csoportba tartoznak azok, akik egészségmegőrző, megelőzési célból vásárolják meg az eljárásban érintett termékeket,
- a másik csoportot pedig azok a vásárlók alkotják, akik a már meglévő betegségük miatt kiszolgáltatott helyzetben vannak, így fokozottabban fogékonyak minden olyan új információra, termékre, amely jelenlegi állapotukban javulást, illetve annak változásában kedvező hatást ígér. A fogyasztói döntésük meghozatala során a legfontosabb szempont számukra az ígért hatás megvalósulása. Ez a magyarázata annak, hogy sok esetben akár anyagi erejüket meghaladó kiadásokra is hajlandóak.

57. Az eljáró versenytanács megállapította, az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlata elsősorban a valamely rákbetegségben szenvedő fogyasztók (rákbetegek) felé irányult.

A Preventa termékek bizalmi jellege

58. A vizsgálattal érintett termékek bizalmi jellegű termékek, azok hasznosságáról a fogyasztók annak elfogyasztása után sem bírhatnak pontos tudással, még a használat során sem tapasztalhatják meg egyértelműen, hogy a megvásárolt termék megfelel-e az általuk előzetesen támasztott elvárásoknak, alkalmas-e a várt hatás kiváltására.

Az ügyleti döntés

59. A kereskedelmi gyakorlat akkor megtévesztő, ha alkalmas a fogyasztó ügyleti döntésének befolyásolására.

60. Kiemelendő (összhangban a törvény indokolásával), hogy az ügyleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Ügyleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a kielégítendő szükségletét és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítéséeként.

61. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás lehet jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó

döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, keresi annak termékét.

A vizsgált kereskedelmi kommunikációk alkalmassága a fogyasztók üzleti döntéseinek befolyásolására

62. A valamely betegségekben szenvedő, illetve a betegséget elkerülni szándékozó fogyasztók üzleti döntéseinek befolyásolására nyilvánvalóan alkalmasak az olyan állítások, amelyek az adott termék betegséget megelőző, gyógyító, az emberi szervezetre gyakorolt kedvező hatásairól adnak tájékoztatást.

63. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy valamely kereskedelmi kommunikáció fogyasztóknak szóló üzenete során figyelembe veendő az is, hogy az adott kereskedelmi kommunikációban foglaltak alapján a fogyasztó gondolati képzettársítás (asszociáció) útján milyen további tartalmat kapcsolhat a kereskedelmi kommunikáció egyes állításaihoz.

Betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokra utaló állítások

64. A Preventa termékek élelmiszerként hozhatók forgalomba.

65. Az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságot lehetne tulajdonítani, s így az erre irányuló bizonyítási kísérlet, a vállalkozás által beterjesztett bizonyítékok a GVH eljárása szempontjából nem bírnak relevanciával. A GYEMSZI-OGYI tájékoztatásából megállapíthatóan irányában a bizonyítás eddig nem volt eredményes, nem nyert igazolást, hogy a Preventa terméket betegséget megelőző, gyógyító hatással rendelkeznenek.

66. Az Fttv. 1. §-a (4) bekezdésének c) pontja értelmében külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival összefüggő követelmények érvényesítése céljából. A jelen esetben az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése speciális szabályként az élelmiszerek vonatkozásában rögzíti, hogy az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását [a (4) bekezdés értelmében ez a tilalom az élelmiszerekre vonatkozó reklámokra is alkalmazandó].

67. Az élelmiszereknek tulajdonított gyógyhatással kapcsolatos bírói gyakorlatból megállapíthatóan

- meg kell különböztetni egyrészt a betegségek megelőzésére, kezelésére, vagy gyógyítására alkalmas gyógyszereket, gyógyhatású készítményeket, másrészt az olyan élelmiszereket, amelyek nem a betegség megszüntetését, az egészség helyreállítását célozzák, hanem más módon gyakorolnak pozitív hatást az életműködésre [vö. a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.152/2010/5. számú ítéletével (Vj/209/2007.)],

- gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. Az egészség helyreállítását célzó tevékenység a gyógyítás, amelynek érdekében fogyasztani ajánlott terméknek gyógyító hatású terméknek kell lennie [Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.086/2006/6. (Vj/122/2003.), illetve lásd Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.127/2004/12. (Vj/103/2003.)],
- amennyiben egy élelmiszernek gyógyító hatása van, kedvezően befolyásolhatja a fogyasztók közérzetét, javíthat az egészségi állapoton, illetve alkalmas a már kialakult betegségek kezelésére, akkor ez a termék nemcsak úgy általában élelmiszer, hanem gyógyszer [Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.603/2010/5. (Vj/97/2007.)],
- ha egy kereskedelmi kommunikáció egy adott élelmiszernek az egészségi állapotban történő drasztikus változást, így különösen egészség helyreállító hatást ígér, akkor olyan tulajdonságokat társít az adott élelmiszerhez, amely hatás csak gyógyszertől várható [Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.127/2004/12. (Vj/103/2003.)],
- minden olyan reklámállítást, amely az adott élelmiszernek egészségi állapotban történő drasztikus (gyors és döntő) változást ígér, olyan tulajdonságokat társít az adott élelmiszerhez, amely hatások csak gyógyszertől várhatóak [lásd a Fővárosi Törvényszék 7.K. 30.155/2006/19. számú ítéletét (Vj/68/2004.)],
- a versenyfelügyeleti eljárásban a GVH-nak a tényállás tisztázása körében nem az a feladata, hogy a különböző engedélyező hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve, vagy azok helyett szakértői bizonyítást folytasson le, az áru azon lényeges tulajdonsága vonatkozásában, hogy az gyógyhatás kiváltására alkalmas-e. A GVH-nak azt kell megítélnie, hogy a reklámállítások kelthették-e azt a képzetet a fogyasztóban, hogy a perbeli készítményeknek gyógyhatása van [lásd a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.185/2004/4. számú ítéletét (Vj/128/2003.), illetőleg a Fővárosi Törvényszék 7.K. 30.155/2006/19. számú ítéletét (Vj/68/2004.)].

Az eljárás alá vont felelőssége

68. A jelen eljárásban vizsgálat magatartásokért való felelősség megállapíthatóságának alapját – figyelemmel az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdésében és az Fttv. 9. §-ában foglaltakra - az ún. „érdek-elv” képezi, melynek értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll. A kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítésében, eladásának ösztönzésében közvetlenül érdekelt vállalkozás akkor is felelősséggel tartozik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatért, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.

69. A jelen esetben megállapítást nyert, hogy az eljárás alá vont közvetlenül érdekelt a Preventa termékek értékesítésében, eladásának ösztönzésében, a Preventa termékek magyarországi értékesítéséből származó bevétel nála jelentkezik. A kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával felmerülő nem kis költségek vállalása önmagában is az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése szerinti közvetlen érdekelttség fennálltát támasztja alá.

70. Mindezek alapján az eljárás alá vont felelőssége fennáll a vizsgált kereskedelmi gyakorlatért.

71. A különböző televíziós műsorokban (Aktív, Aktív Extra, Mokka stb.) az eljárás alá vont pénzbeli ellenszolgáltatása fejében megjelent kereskedelmi kommunikációk tartalmának minősülnek a műsorvezető vagy valamely fogyasztó által elmondottak is, az eljárás alá vont felelőssége ezek vonatkozásában is fennáll.

VIII. A jogi értékelés

72. Amint az már előzőleg aláhúzásra került, az Éltv. 10. §-ának (3) és (4) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, illetőleg az élelmiszerre vonatkozó reklám – ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik – nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását. Ez egyben azt is eredményezi, hogy az eljárás alá vont által becsatolt, hivatkozott tanulmányok, dokumentumok nem bírnak jelentőséggel a csökkentett deutériumtartalommal rendelkező termékek betegséget megelőző, gyógyító hatására vonatkozó állítások kapcsán, mivel a jogszabály egyértelműen tilalmazza az ilyen állításokat tartalmazó kereskedelmi kommunikációk alkalmazását. A jogszabályi tilalom létének indokoltságát a Preventa (és azt megelőző, más nevet viselő) termékek engedélyeztetésének elutasíttatása egyértelműen alátámasztja, hiszen a GYEMSZ-OGYI tájékoztatása rámutat, a termékek betegség megelőzésére, gyógyítására való alkalmassága mindezidáig nem nyert bizonyítást.

73. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont által folytatott kereskedelmi gyakorlat középpontjában annak üzenete áll, hogy a Preventa termékek betegség megelőzésére, gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonsággal bírnak, a kommunikáció ezen tulajdonságok meglétének benyomását kelti. A kereskedelmi kommunikációk összhatására tekintettel az eljáró versenytanács a fogyasztói értelmezést szem előtt tartva azt is a gyógyítás körében értékeli, ha a kereskedelmi kommunikáció azt állítja, hogy a csökkentett deutériumtartalommal bíró termék kiegészíti a hagyományos kezelést.

74. A jóhiszeműség és tisztesség alapelve szerint eljáró, daganatos betegségben szenvedők számára terméket kínáló vállalkozásnak fokozottan szem előtt kell tartania, hogy a fogyasztóknak nyújtott kereskedelmi kommunikációi egyértelmű, világos, félre nem érthető tájékoztatást adjanak az általuk forgalmazott készítménytől várható hatásról, a készítmény egyes tulajdonságairól, nem feledkezve meg arról, hogy a súlyos betegségben szenvedők fokozottan kiszolgáltatottak a betegségükre megoldást kínáló kereskedelmi kommunikációkkal szemben, az azokban foglaltakat – pontos tájékoztatás hiányában - gyakorta oly módon értelmezve, hogy az megerősítse a gyógyulásba vetett reményüket. A jelen esetben a kereskedelmi gyakorlat összhatásában olyan benyomást keltett, hogy a Preventa termékek hatása túllép az élelmiszereknek jogszerűen tulajdonítható hatásokon, lehetővé téve, hogy a fogyasztók a Preventa termékeknek betegség megelőzésére, gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonítsanak.

75. Az eljárás alá vont arra törekedett, hogy elválassza egymástól a Preventa termék reklámját és a deutériumcsökkentés hatásaira vonatkozó állításokat. Ezt a célkitűzést azáltal lehetett volna elérni, hogy a deutériumcsökkentés hatásairól szóló kommunikációkból semmilyen módon ne lehessen következtetni a Preventa termékre, amelyet más kommunikációkban reklámozott. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy a kutatásismertetés és a reklám közötti kapcsolat több síkon is fennáll.

76. A kommunikációk egy részében a Preventa termék nevének megjelenítésével és egyben termék csökkentett deutériumtartalmára utalással (TV kommunikáció 11.), a Preventa termék nevének említésével és a termék csökkentett deutériumtartalmára utalással (sajtóközlemények 7-

11), a Preventa palack megjelenítésével és csökkentett deutériumtartalmára utalással (TV kommunikáció 1., 9. és 10.) a deutérium csökkentés hatásait összekapcsolta a Preventa termék reklámjával.

77. A kétféle kommunikációs csatorna közötti kapcsolat azokban a vizsgált kereskedelmi kommunikációkban sem hiányzik, ahol nem a Preventa név és a termék csökkentett deutériumtartalmára vonatkozó közlés teremt közvetlenül és egyértelműen kapcsolatot. Tény, hogy a közlések egyik részében nem jelentek meg a Preventa termékek, csak a deutériumcsökkentés állítólagos kedvező hatásaira vonatkozó tájékoztatás, míg a másik részében megjelentek a Preventa termékek, azonban az azok alkalmazásától várható kedvező hatásra vonatkozó állítások nem szerepeltek a kereskedelmi kommunikációkban. Ez azonban nem eredményezi azt, hogy a fogyasztó ne lenne képes a közlések hatására a kapcsolatot felismerni.

78. Az eljáró versenytanács nem fogadta el az eljárás alá vont azon közlését (lásd a 22. pontot) valósnak, miszerint a deutériummegvonással kapcsolatos kutatások eredményeiről történő tájékoztatásokban sem az eljárás tárgyát képező Preventa vizek nem kerültek megemlítésre, sem a csökkentett deutériumtartalmú vizekre nincs hivatkozás. Az eljárás alá vont állítása a 17. pontban írt sajtóközlések felére és a 11 televíziós kommunikációból 5-re igaz csak. Az eljárás alá vont a 34. pontban idézett előadása során (a Vj/068-071/2009. sz. határozat 7. pontjában foglaltakról) csak azt emeli ki, hogy elkerülte a Vj/068-071/2009. számú határozatban kifogásolt megoldásokat, de azt nem említi, hogy a „csökkentett deutérium-tartalmú víz” fogalom használatát számos esetben oly módon mellőzte, hogy egy sokkal erősebb és korábban szintén jogsértőnek minősített kapcsoló elemet használt helyette, ami nem más, mint a Preventa termék, neve, képének megjelenítése, vagy arra utalás, hogy a műsort a Preventa termék gyártója támogatta.

79. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint azok a kereskedelmi kommunikációk is alkalmasak a fogyasztók üzleti döntéseinek a befolyásolására, amelyek a Preventa termékek megnevezése nélkül a deutériumcsökkentésnek, illetve a csökkentett deutériumot tartalmazó termékeknek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat tulajdonítottak. Ebből a szempontból az ígért tulajdonság és a termékek közötti kapcsolat játszik döntő szerepet, nevezetesen a kapcsolat erőssége és az, hogy vajon a tájékoztatás célközönsége képes-e felismerni a kapcsolat létét. Ezen kereskedelmi kommunikációk az eljárás alá vont állításával ellentétben nem minősülnek kizárólag tudományos ismeretterjesztő tájékoztatásnak, mivel alkalmazásuk gazdasági érdekek szolgálatával párosult. Ezt önmagában az is kellően igazolja, hogy a jelen eljárásban vizsgált kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával kapcsolatos, több tízmillió forintot kitevő költségeket az eljárás alá vont vállalta (így a különböző televíziós „beszélgetős műsorokban” történő megjelentetés esetében is), nyilvánvalóan azért, mert ezek megtérülését várta a Preventa termékek értékesítése révén.

80. A Preventa termékek lényeges tulajdonsága, hogy csökkentett deutériumtartalommal bírnak, amely tulajdonság megjelent a Preventa termékek kapcsán a kereskedelmi kommunikációkban. A termék lényegét adó tulajdonságra, a deutériumtartalom csökkentésére, ennek hatására vonatkozó tájékoztatás egyben magára a termékre vonatkozó tájékoztatásnak is minősül. A terméket a fogyasztó pontosan annak a hatásnak a reményében kívánja megvásárolni, amely hatásról a csökkentett deutériumtartalom kapcsán hallott.

81. Kiemelendő, hogy jelen esetben ezt a kapcsolatot jelentősen erősíti dr. Somlyai Gábor személye. A deutérium-csökkentés az ő nevéhez fűződően jelenik meg a kereskedelmi kommunikációk egy részében. A fogyasztó számára így még könnyebb megtalálni a kapcsolatot

a tudományosnak tartott alternatív rákkezelési módszer és a deutérium-csökkentett víz között, amelyet részben maguk a kereskedelmi kommunikációk tartalmazzák, részben pedig a legegyszerűbb Internetes keresés is ezt az eredményt adja számára.

82. A Preventa termékek és a csökkentett deutériumtartalom között objektív kapcsolat van. A kétféle kereskedelmi kommunikáció közötti kapcsolatot maguk a megcélzott fogyasztók teremtik meg, azok a betegségük miatt fokozottan kiszolgáltatott fogyasztók, akik betegségük miatt a figyelemfelhívó kereskedelmi kommunikációk hatására tájékozódnak, információkat keresnek, amelyet az eljárás alá vont egyes munkatársainak, elérhetőségeinek kereskedelmi kommunikációkban történő feltüntetése segíthet, de a szükségszerű keresés ennek hiányában is megvalósul. A jelen esetben a fokozott kiszolgáltatottság fokozott információkereséssel párosul, amelyet az eljárás alá vont a jogszabályi rendelkezések kikerülése érdekében ki kívánt használni.

83. Az állítólagosan betegséget megelőző, illetve gyógyító hatással bíró csökkentett deutériumtartalmú termékek és a Preventa termékekre vonatkozó kereskedelmi kommunikációk elsődleges célközönsége tehát képes felismerni a kétféle kereskedelmi kommunikáció közötti kapcsolatot. A Preventa termékeket közvetlenül meg sem jelenítő kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával kapcsolatos költségeket vállaló eljárás alá vont kifejezetten számít arra, hogy a figyelemfelkeltő tájékoztatások alapján a Preventa termékeket a fogyasztók keresni fogják. A csökkentett deutériumtartalomnak tulajdonított kedvező hatások és a Preventa termékek közötti kapcsolat fogyasztók általi felismerhetőségére tekintettel az eljáró versenytanács megállapíthatónak látja azt, hogy a csökkentett deutériumtartalom kedvező hatásaira vonatkozó tájékoztatás alkalmas arra, hogy a fogyasztó azt a Preventa jellemzőjének értelmezze, észlelje, így a tájékoztatás a Preventa termékek értékesítését előmozdítsa.

84. Az eljáró versenytanács ugyanakkor megvizsgálta, hogy az eljárás alá vont mennyiben változtatott kereskedelmi gyakorlatán a Vj/68-71/2009. sz. határozat eredményeképpen. E határozat 78. és 79. pontjában a Versenytanács azt kifogásolta, hogy az eljárás alá vont kommunikációjában nem válik el egymástól a deutériummegvonásról mint tudományos módszerről szóló tájékoztatás a csökkentett deutérium tartalmú víz fogyasztásának kedvező hatásairól adott tájékoztatástól. A határozat ezen részét az eljárás alá vont úgy értelmezte, hogy ha a Preventa terméket közvetlenül megjelenítő reklámokból kiveszi a gyógyhatásokra, illetve egészségmegőrző hatásokra utaló részeket, és ettől elkülönítve, más kommunikációk során beszél a deutériumcsökkentés kedvező gyógy- és egészségmegőrző hatásairól elkerülve a csökkentett deutérium tartalmú víz említését, akkor eleget tett a GVH elvárásainak.

85. Ez az elkülönítés („víz” szó kerülése) azonban érdemben nem változtat a deutériumcsökkentés és a deutériumcsökkentett termék közötti kapcsolat lényegén, hiszen a deutériumcsökkentés az eljárás alá vont által kidolgozott alkalmazási módszerekben mindig víz formájában jelenik meg. Víz formájú a daganatellenes indikációval törzskönyvezett állatgyógyászati termék, a Vetera-DDW-25, valamint az emberi alkalmazásra szánt gyógyszerjelölt, a Depletin is, illetve maguk a Preventa termékek is. A dr. Somlyai Gábor nevével fémjelzett deutériumcsökkentés mint tudományos módszer szükségszerűen összekapcsolódik annak alkalmazásával, amely viszont nem lehet más, csak víz formájú készítmény. Az eljárás alá vont tehát kereskedelmi kommunikációban nem tud úgy beszélni a deutériumcsökkentés, az eljárás alá vont által említett több fórum által tudományosan igazoltnak tartott módszerről, hogy a kommunikáció célközönsége ezt ne kapcsolja össze annak alkalmazásával, ami pedig a fentiek szerint nem lehet más, mint egy vízkészítmény, amelynek viszont gyógyhatást vagy egészségmegőrző hatást nem szabad tulajdonítani.

86. A deutériumcsökkentés módszerével kapcsolatos kommunikációk egyfelől, illetve a deutérium-csökkentett vizet tartalmazó Preventa termék kommunikációja másfelől a fenti pontokban leírtak miatt ilyen elkülönített formában is alkalmasak jogsértésre, ha a fogyasztó a leírt kapcsolatot meg tudja teremteni. Jelen eljárás szempontjából nincs jelentősége, hogy a deutériumcsökkentésről szóló kommunikációk esetleg más vállalkozások hasonló termékeit is érinthetik, amelyek így bizonyos értelemben „ingyen reklámhoz” jutottak az eljárás alá vont jogsértő kommunikációjának eredményeképpen.

87. Figyelemmel a fentiekre az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont 2012-ban és 2013-ban a jelen határozat IV. pontjában meghatározott kereskedelmi kommunikációiban jogsértően tulajdonított a Preventa termékeknek betegségmegelőző, illetőleg gyógyító hatást. Az eljárás alá vont e magatartásával megsértette az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdését [figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre].

88. Az eljáró versenytanács a jogsértéssel érintett időszakot a jogsértő kereskedelmi kommunikációk ismert alkalmazására tekintettel határozta meg, figyelemmel arra, hogy 2012 januárjában és 2013 decemberében sor került jogsértő kereskedelmi kommunikáció alkalmazására. Az e két időpont közötti időszak tekintendő jogsértéssel érintett időszaknak, nem ide értve a ww.hyd.hu és a www.preventa.hu oldalakkal kapcsolatos jogsértéseket. Ez utóbbiak tekintetében csak a 2014. októberi állapot tekinthető ismertnek, illetve ezek jelenlegi állapota, amelyek tekintetében a jogsértés megállapítható.

89. A jogsértés Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapításán túlmenően az eljáró versenytanács megtiltotta a Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján a jogsértő kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával megvalósuló magatartás további folytatását.

90. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján bírságot szab ki az eljárás alá vonttal szemben.

91. Az eljáró versenytanács a bírság összegét a Tpv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közleményben foglaltaknak megfelelően határozta meg.

92. A bírság összegének megállapításakor az eljáró versenytanács a vizsgált, jogsértő információt tartalmazó kereskedelmi kommunikációk előállításának és terjesztésének alábbi ismert költségeiből indul ki (Vj/16-004/2014. számú irat 2. és 3. számú melléklete), azzal, hogy az eljáró versenytanácsnak csak a 17. pont szerinti egyértelműen beazonosítható, nyomtatott sajtóbeli és a televíziós megjelenés költségeit vette figyelembe. Ennek alapján a bírság alapösszege [40.000.000 és 60.000.000,- Ft. között]¹⁰. A részletes költségszámítást a Melléklet tartalmazza.

93. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont esetében súlyosító körülményként vette figyelembe

- nagy súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók széles körét érte el,
- különösen nagy súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat részben egészségügyi problémával érintett fogyasztókat célozott meg, akik az átlagosnál érzékenyebbek az egészségügyi problémájukkal kapcsolatos kereskedelmi kommunikációk iránt,

---

¹⁰ A pontos szám üzleti titok.

- különösen nagy súllyal, hogy a jogsértéssel érintett termék bizalmi termék,
- nagy súllyal, hogy a GVH a Vj/48/2008. és a Vj/68/2009. számú eljárásokban hozott határozataiban jogsértést állapított meg a Preventa termékek kereskedelmi kommunikációival kapcsolatban,
- hogy az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.

94. Az eljáró versenytanács enyhítő körülményként értékeli jelen esetben, hogy

- jelentős és hosszú ideje tartó, ismétlődő erőfeszítéseket tesz a csökkentett deutérium tartalmú hatóanyagot tartalmazó Depletin gyógyszerkénti hatásági engedélyezésére; valamint, hogy
- a kommunikációs gyakorlatát megváltoztatva igyekezett a vele szemben indult eljárásokat lezáró határozatokban foglaltak szerint jogszerűen eljárni, de az ennek jegyében született változtatás részben visszatérés volt egy korábbi – rosszabb - gyakorlatához

95. Az eljáró versenytanács nem tudta enyhítő körülményként értékelni azt a körülményt, hogy a vállalkozás nem fizet osztalékot, mert azt visszaforgatja a vállalkozásba. Önmagában bármilyen nemes célra való felhasználása a jogszerűtlenül szerzett jövedelemnek nem teszi azt utólag jogszerűvé.

96. Végezetül az eljáró versenytanács a fentieknek megfelelően kalkulált bírságösszeget megvizsgálta abból a szempontból is, hogy az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e, illetve, hogy nem haladja-e meg a törvényi maximumot. Figyelemmel arra, hogy a vállalkozás előző évi nettó árbevétele alapján a bírság alapösszege megközelíti a törvényileg kiszabható bírságmaximumot, valamint arra, hogy az eljárás alá vont komoly erőfeszítéseket tett a kommunikációs gyakorlatának jogszerűvé tételére, az eljáró versenytanács úgy ítélte meg, hogy a bírságközlemény szerint kiszámolt alapösszeagnél számottevően alacsonyabb bírság is elegendő visszatartó erővel rendelkezik majd az ismétlődés ellenére is. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács a bírság összegét 30.000.000,-Ft, azaz harmincmillió forintban állapította meg.

97. A vizsgált két év során a vállalkozás üzemi (üzleti) tevékenységének eredménye több mint 80 millió forint volt, amelyet viszont jelentősen lerontottak a pénzügyi műveletek negatív eredményei. Még így is több mint 40 millió forint volt az eljárás alá vont vizsgált két év során képződött adózott eredménye. A fenti bírságösszeggel az eljáró versenytanács még így is csak ennek a jogsértő kommunikáció folytán keletkezett adózott eredménynek csak egy részét vonja el. Ez utóbbi vonatkozásában tekintettel volt arra, hogy 2013-ban az eljárás alá vont tevékenységének eredményessége számottevően kisebb volt, mint 2012-ben.¹¹

Összefoglalás

98. Figyelemmel a fentiekre az eljáró versenytanács összefoglalóan megállapította, hogy az eljárás alá vont, a jelen határozat 17. pontjában részletezett kommunikációiban a 2012. január 1-jétől a 2013. decemberéig terjedő időszakban megsértette az élelmiszerláncról és hatósági

¹¹ Az itt közölt mérlegadatok nyilvánosan elérhetőek az IM Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat honlapjáról, <http://e-beszamolo.kim.gov.hu/>.

felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. §-a (3) bekezdésében előírt tilalmat [figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre], amikor a Preventa elnevezésű étrend-kiegészítők népszerűsítése során a termék gyógyhatására utaló, ilyen benyomás keltésére alkalmas állításokat használt.

99. Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapításán túlmenően a Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének f) pont alapján megtiltja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását, valamint a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján bírságot szab ki az eljárás alá vonttal szemben.

100. Az eljáró versenytanács a bírság összegét a Tpvt. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közleményben foglaltaknak megfelelően határozza meg.

IX. Egyéb kérdések

101. Az eljárás alá vont előadta, ha a GVH nem osztja a jogsértés hiányával kapcsolatos álláspontját, az eljárás alá vont kész kötelezettséget vállalni arra, hogy a termékek címkéjén és reklámjaiban – a GVH-val egyeztetett szövegezéssel és formában – a fogyasztók hangsúlyozott tájékoztatása érdekében kifejezetten feltünteti, hogy a Preventa termékek egészsége vonatkozó vagy betegségek kockázatát csökkentő hatása hatósági eljárás keretében nem igazolt.

102. A Tpvt. 75. §-ának (1) bekezdése szerint ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza a Tpvt., illetve az EK-Szerződés 81-82. cikkének rendelkezéseivel, és a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel - az eljárás egyidejű megszüntetésével - kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását, vagy annak hiányát megállapítaná. Az Fttv. 27. §-ának (3) bekezdése rögzíti, hogy a Tpvt. 75. §-a szerinti kötelezettségvállalás alkalmazásának akkor is helye lehet, ha az ügyfél a vizsgált magatartással időközben felhagyott. Ilyen esetben a magatartás megismétlésétől való tartózkodásra lehet kötelezettséget vállalni.

103. A GVH elnökének és a Versenytanács elnökének a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tárgyában indult eljárásokban tett kötelezettségvállalásról szóló 3/2012. számú közleménye részletezi azokat a szempontokat, amelyek alapján a GVH megítéli az Fttv. megsértése tárgyában indult eljárásban a Tpvt. 75. §-a, illetve az Fttv. 27. §-ának (3) bekezdése alapján benyújtott kötelezettségvállalási nyilatkozatokat.

104. A Közlemény 3. pontja rögzíti, hogy a közlemény azokat a szempontokat részletezi, amelyek alapján a GVH az Fttv. megsértése tárgyában indult eljárásban a Tpvt. 75. §-a, illetve az Fttv. 27. §-ának (3) bekezdése alapján benyújtott kötelezettségvállalási nyilatkozatokat ítéli meg.

105. A jelen eljárás nem az Fttv. megsértése tárgyában került megindításra, mindazonáltal az eljáró versenytanács - figyelemmel az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdésére is, mely szerint az Éltv. 10. §-ának (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső

fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy - a közlemény szerinti szempontokat kereskedelmi gyakorlatok vizsgálata esetén az Éltv. alkalmazása körében is irányadónak tekintheti.

106. A jelen esetben a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadása ellen szól, hogy

- a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése kapcsán már a kereskedelmi gyakorlat tanúsítását megelőzően egyértelmű iránymutatást adtak a jogszabályi rendelkezések, így különösen az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése, amelynek értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását. A Közlemény 36. pontjának b) alpontja értelmében a GVH csak kivételesen indokolt esetben fogadja el a kötelezettségvállalási nyilatkozatot, ha az adott kereskedelmi gyakorlat megítélése kapcsán már a kereskedelmi gyakorlat tanúsítását megelőzően kikristályosodott a joggyakorlat, s a vállalkozások egyértelmű eligazítással bírhattak a jogszerű magatartással szembeni elvárás tekintetében,
- a vizsgált kereskedelmi gyakorlat elsősorban olyan fogyasztói kör vonatkozásában valósult meg, amelynek tagjai egészségügyi problémájuk miatt az adott kereskedelmi gyakorlat vonatkozásában különösen kiszolgáltatottnak minősülnek. A Közlemény 36. pontjának c) alpontja alapján a GVH csak kivételesen indokolt esetben fogadja el a kötelezettségvállalási nyilatkozatot, ha a vizsgált kereskedelmi gyakorlat elsősorban az átlagosnál sérülékenyebb fogyasztói kör (pl. egészségügyi problémákkal küzdő fogyasztók) irányában valósult meg.

107. Figyelemmel a fentiekre az eljáró versenytanács nem látta indokoltnak az eljárás alá vont által benyújtott kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadását.

108. A GVH hatásköre a jelen ügyben az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdésén, az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdésén, illetékessége a Tptv. 46. §-a alapul.

109. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.

110. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig az eljáró versenytanács nem foganatosíthatja.

111. A bírságnak a GVH 10032000-01037557-000000000 számú bírságbevételei számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő: - az eljárás alá vont neve, - a versenyfelügyeleti eljárás száma, - a befizetés jogcíme (bírság).

112. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.

113. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke

minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

114.A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpvt. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.

115.Az eljárást befejező döntést a Tpvt. 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő, valamint a hatásköri egyeztetés ideje az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel az ügyintézési határidő 2015. január 14-én telik le.

116.A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2014. december 16.

Dr. Bara Zoltán s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanács tag

dr. Miskolczi Bodnár Péter s.k.
versenytanács tag

Melléklet   A kommunikációs költségek részletezése

	Kommunikációs költség (Ft)		Kommunikációs eszköz és a megjelenési idő		
			Gyógyhír 2012 január		
			Gyógyhír 2012 február		
			Gyógyhír 2012 március		
			Gyógyhír 2012 április		
			Gyógyhír 2012 május		
			Gyógyhír 2012 július		
			Gyógyhír 2012 szeptember		
			Gyógyhír 2012 október		
			Gyógyhír 2012november		
			Gyógyhír 2012 decebmer		
			Gyógyhír 2013 január		
			Gyógyhír 2013 február		
			Gyógyhír 2013 március		
			Gyógyhír 2013 április		
			Gyógyhír 2013 május		
			Gyógyhír 2013 június		
			Gyógyhír 2013 július		
			Gyógyhír 2013 augusztus		
			Gyógyhír 2013 szeptember		
			Gyógyhír 2013 október		
			Gyógyhír 2013november		
			Gyógyhír 2013 decebmer		
			Patika Tükör 2012 jan		
			Patika Tükör 2012 febr		
			Patika Tükör 2012 márc		
			Patika Tükör 2012 ápr		
			Patika Tükör 2012 június		
			Patika Tükör 2012 május		
			Patika Tükör 2012 szept		
			Patika Tükör 2012 július		
			Patika Tükör 2012 okt		
			Patika Tükör 2012 dec		
			Patika Tükör 2013 márc		
			Patika Tükör 2013 febr		
			Patika Tükör 2013 április		
			Patika Tükör 2013 május		
			Patika Tükör 2013 július		
			Patika Tükör 2013 augusztus		
			Patika Tükör 2013		

		szeptember		
		Patika Tükör 2013 október		
		Patika Tükör 2013 november		
		Patika Tükör 2013 dec		
		Megyünk magazin 2012 febr		
		Patika Magazin 2012 jan		
		Patika Magazin 2012márc		
		Patika Magazin 2012 május		
		Patika Magazin 2012febr		
		Patika Magazin 2012 szept		
		Patika Magazin 2012nov		
		Patika Magazin 2012 július		
		Kismama 2013 okt. 10.		
		Meglepetés 2013 okt		
		Meglepetés 2013 nov		
		Nők Lapja Psziché 2013. okt 29		
		Nők Lapja Psziché 2013. dec 11		
		Nők Lapja Egészség 2013. dec. 3..		
		Nők Lapja Egészség 2013. nov. 6.		
		Maria Claire 2012 okt		
		Maria Claire 2013 dec		
		AS Egészség magazin 2013 okt		
		Pirula Trend: 2013. febr		
		Pirula Trend: 2013. május		
		Pirula Trend: 2013. szept		
		Pirula Trend: 2013. december		
		Magyar Homeopata Magazin: 2013. szeptember		
		Blikk Nők: 2013. március		
		Budai Ki Mit Tud: 2013. november		
		Paramedica: 2013. december		
		Nyomtatott sajtó összesen (forint)		
			Babavilág/Babapercek csatornán alkalmazott spot: 2012. január	
			egyres televíziós műsorokhoz kapcsolódóan több televíziós csatornán alkalmazott spot: 2012.november 12. – december 9. között	

			egyes televíziós műsorokhoz kapcsolódóan több televíziós csatornán alkalmazott spot: 2013. március-június, szeptember-december (részletesen alább)		
		TV2	2013. márc		
		SuperTV2, FEM3, PRO4		2013. márc	
		MTV1	2013 márc.		
		ATV	2013 márc.		
		AT your choice 10+		2013. márc.	
		TV2	2013. ápr.		
		SuperTV2, FEM3, PRO4		2013. ápr.	
		MTV1	2013 ápr.		
		ATV	2013 ápr.		
		AT your choice 10+		2013. ápr..	
		TV2	2013. május		
		SuperTV2, FEM3, PRO4		2013. máj.	
		MTV1	2013 máj.		
		ATV	2013 máj.		
		AT your choice 10+		2013. máj.	
		Fókusz Plusz		2103. ápr.	
		HirTV		2013. április	
		HirTV		2013. május	
		HirTV		2013. június	
		profí csomag		2013. szept - okt.	
		Lifenetwork		2013. okt.	
		Lifenetwork		2013. nov.	
		Lifenetwork		2013.dec	
		Mokka (TV2)		2013. július 15	
		Mokka (TV2): 2013.március 6.			
		Mokka (TV2): 2013.május 22..			
		Mokka (TV2): 2013. június 11			
		Mokka (TV2): 2012. január 16			

	Mokka (TV2): 2012. febr. 6.		
	Mokka (TV2): 2012.auguszt. 22		
	Mokka (TV2): 2012. okt. 2.		
	Mokka (TV2): 2012. nov. 7.		
	Aktív (TV2): 2012.febr. (két adás)		
	Aktív (TV2): 2012.június. (két adás)		
	Aktív (TV2): 2012.július.		
	Aktív (TV2): 2012.febr. (két adás)		
	Aktív (TV2): 2012. július 18		
	Aktív (TV2): 2013. május 22.		
	Aktív Extra (TV2): 2012. febr (két adás)		
	Aktív Extra (TV2): 2012. márc		
	Aktív Extra (TV2): 2012. július		
	Aktív Extra (TV2): 2013. április 6.		
	Egészségkalauz (RTL Klub): víz 11 jelölésű kereskedelmi kommunikáció (2013. ápr. 28.)		
	Babavilág (TV2): 2012. január (3 ismétlés)		
	Babavilág (TV2): 2012. március (három megjelenés)		
	Egészségmánia (TV2): 2012. június 9., 07 Final		
	Egészségmánia (TV2): 2012. nov.25. 20 Final		
	Egészségmánia (TV2): Final 03: 2012.05.13.		
	Egészségmánia (TV2): Final 06: 2012.06.02.		
	Egészségmánia (TV2): Final 08: 2012.06.16.		
	Egészségmánia (TV2): Final 09: 2012.06.23.		
	Egészségmánia (TV2): Final 10: 2012.06.30.		
	Egészségmánia (TV2): Final 11: 2012.09.23.		
	Egészségmánia (TV2): Final 12: 2012.09.30.		
	Televíziós megjelenések összesen (forint)		

		Kommunikációs költségek összesen (Forint)			